

Eilhard Lubin

**Illustrissimi Megapolensium Ducis,|| MAGNI NEPOTIS,|| ALBERTI FILII,||
VDALRICI || REGINAE DANIAE PATRIS,|| REGIS AVI,|| Patris Patriae,||
Desideratissimus in urbem suam Rosto-||chium ad Academiae suae visitationem ||
ingressus,|| Carmen,|| In quo boni principis IDEA pro-||ponitur,|| Scriptum ab ||
EILHARDO LVBINO Poëseos Profeß. P.||**

Rostock: Reusner, Christoph aus Neustadt, 1599

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1002880866>

Druck Freier Zugang

MK 1125 (3) 8

Illustriſſimi Megapolenſium Ducis,
MAGNI NEPOTIS,
ALBERTI FILII,
VDALRICI

REGINÆ DANIÆ PATRIS,
REGIS AVI,
Patris Patriæ,

Deſideratiſſimus in urbem ſuam Roſto-
chium ad Academia ſue viſitationem
ingreſſus,

Carmen,

In quo boni principis IDEA pro-

ponitur,

Scriptum ab

EILHARDO LVBINO Poëſeos Proſi. ſ. P.

Excuſum apud Chriſtoph. Reuſnerum.

ANNO 1599.

MVK - 1125 (3) 8

V. D. M.
Verbum DEI Ma-
net.

PRO CHRISTO
ET PATRIA.

8/10 2511 - 2007

Alve augusta dies nostro nitidissima
caelo,

Qua novus hanc Roseam irradiat sol
aureus urbem,

Stirps illa antiquorum Henetorum maxima gentis,
Qua quondam indomitis Europam terruit armis,
Ille Pater Patriæ, dux Balthæ ad litora magnus
VLRICVS, cujus ductu auspicioq; tot annis
Terra potens Megalespoleos viget atq; virescit
Consimili auspicio nunquam expertura ruinas.

O Pater, ô patriæ dux felicissime nostræ!
Qui dum pulsat Eris privata & publica passim,
Dum sacra ambitio passim mortalia turbat,
Dum passim horribili tremit omnis terra tumultu,
Dum Furijs agitata suis feralis Enyo
Iam toti auditum mundo Tara tan tara clangit
Teutoniæ passim ingeminans bella horrida bella:
Erigeris, contraq; mala hæc audentior intras
Adverso excipiens hæc omnia pectore tela.
Qui dum consilio, auxilioq; & Marte tuêris,
O dux magne, tuos, hæc tot discrimina rerum
Inter, & armorum strepitus, tantosq; tumultus;
Non Musarum oblitus, & hujus Pallados arcis
Admonitu superum jam Academia ad æquora Balthes
Rostochij, patrio inflammatus amore revisis

A 2 Has

Has laceras Musas, nutantem hanc Palladis arcem,
Quæ laniata comas, passisq; ad sidera palmis
Auxiliumq; DEI, patronorumq; suorum
Iamdudum implorans supplex in vota vocavit.
Tu mihi carmen eris, atq; immortalia facta,
Dux VL RICE, tua hæc, dum custos usq; tuorum es,
Nunc adeo imprimis dum res in acumine ferri
Iam stat, & exitium trahere incipit atq; ruinam,
Evigilas, proq; omnibus excubias agis unus.
Quando tuos armis tutâris, moribus ornas,
Legibus emendas, privati oblitus id unum
Curas, ne capiat res publica detrimentum.
Nec minus illud agis, quonam hæc Academia talo
Et respublica stet post fata tua ultima vitæ
(Quis sit tarda dies, & nostro serior ævo)
Quàm jam te vivo & populos in pace regente.
Atq; alios inter multos intelligis unus
Iudicijs, templisq; Scholisq; & legibus almis
Neglectis, parvisq; malis gliscentibus olim
Non minus exitium & damnum indelebile multis
Contrahi in imperijs, quam externo Martis ab hoste.
Ergo age, maxime dux, ô sanguen Dis oriundum,
Cujus in imperio Regum, ^{rex} maximus ille
Hospitium hîc templisq; suis, Musisq; sacravit;
Quæ fidei commissa tûæ, atq; hæc docta Lycæa
Imprimis defende DEI auspicio atq; tuere.
Dumq; latrocinium externi diri hostis Iberi
Auspicio superûm nostris à mænibus arces,
Internos animorum hostes, morbosq; furentes
Queis

Queis luctata diu jam atroci Academia languens
Vulnera cor, fibras de pascitur, atq; medullā,
Pelle etiam procul hinc, tot sparsa heic semina sacra
Ambitionis, avaritiæ, cupidinis, iræ,
Barbariæ imprimis, violenti gurgitis instar
Quæ irruit, & linguas, artesq; & docta Licæa hæc
Obruet, & Sophien procul hinc, procul inde fugabit.
Tu talem & tantam à nobis averte ruinam
Et capita hæc Eridos, quæ ceu Lernæ hydra paludis
Pro uno abscisso alijs septem numerosior usq;
Pullulat, & paullatim atrocior usq; resurgit
Confice, & in solidum cervicem incide Chimæra,
Et veteres artes, veterem concordiam, & illud
Vindice quo nervo nostra hæc Academia quondam
Floruit, atq; alias latè caput extulit inter
Auspicio superùm revoca jam ad tela diei.
Quod felix faustumq; velit magni arbiter Orbis
Aetheris, Inferni, Maris, & terræ Induperator!
Amphitruoniades, quod Lernæ virus Echidnæ,
Colla venenatis hydræ vallata colubris.
Contudit, Arcadiumq; suem, horrendiq; leonis
Saltibus in Nemees frondosæ immanis hiatum,
Et Cretæ taurum, trepidandasq; unguibus ur . . is
Arcadiæ volucres propter Stymphâla volantes,
Et Diomedis equos trucis, Hesperidūq; Draconem,
Et reliqua in mundo hoc immania monstra subegit
Dicitur in cali post mortem templa receptus.
Verum hæc quæ quondā memorem Iunonis ob iram

Imperio Eurysthei virtus magni Herculis ingens
Omnia fatali portenta labore subegit
Si non victa forent quid tandem viva nocerent?
Quanto hic est major vivos homines Deus inter
Quem victrix mundi Prudentia, & inclyta virtus
Terrarum imperij moderari iussit habenas?
Qui portenta animi, lites, inimicitiasq;
Funestæ ambitionis, avaritiæq; rapacis
Semina, queis jam terra ferox, queis terra ferax est
Imitus eruit, & pacem, harmoniamque reducit:
Publica privatis secernere, sacra profanis
Opida munire, & leges ac jura tuèri
Qui studet, atq; adeo positus qui legibus almis
Qui justis imperij latis sapienter habenis
Monstra animi domat, atq; hominū portēta refrenat.
Non etenim in terris alia est immanior ulla
Belua, nulla Chimæra eructans faucibus ignes,
Non lupus, ur̄sa, leo, Draco, non truculentior ulla
Pestis & ira Deūm Stygio sese extulit Orco,
Quàm populus capitum multorum belua, quando
Lege & Rege caret, nec honestis artibus omnem
Deposuit feritatem animi, moresq; ferarum.
Nempe hi sunt cautes, hi saxa, hi flumina, silvæ,
Evulsiq; suis scopulis radicibus altis,
Hi tigresq;, feræq;, leones, atq; dracones
Silvestres homines, quos post se Thracius Orpheus,
Alter & Amphion Thebanæ conditor arcis
Divini eloquij blandâ testudine duxit.

Quis

Qui passim in silvis vixissent more ferarum
Opida ceperunt moliri, & condere leges.
Mille igitur voces populi diversa sonantis,
Mille hominum capita in diversa tuentia, ut aptè in
Harmoniam redigas unam, & conjungere possis
Hic animis, hic arte opus est, non robore vasti
Corporis indomito, formidandisq; lacertis.
Quis neget hæc opera esse DEO vicina, DEIQ;
Omnia & hæc inter mortalia maxima mundi
Jure igitur princeps patris omnipotentis imago est,
Terrarumq; deus, Divis quoq; proximus ipsis,
Dū custos hominū est, proq; omnibus excubat unus.
O felix nimis Imperium, (& quo majus in orbe
Nil unquam meliusve fuit) cum legibus almis
Paret ritè suis princeps, cum subditus omnis
Principibus quoq; ritè suis; quibus ille Deorum
Maximus & sceptrum, & leges dominantur ut illis
Concessit, quibus una salus populi atq; suorum
Lex suprema manet, qui exemplum civibus esse
Se meminère suis, atq; altā in sede locatos
Conjectosq; in sese oculosq; animosq; suorum
Viva ut lex specimenq; fient pietatis, & almæ
Iustitiæ, plusq; exemplo quàm crimine magno
Semper obesse suis, & regum moribus omne
Institui imperium melius, quàm legibus aspris.
Tuq; adeo qui sceptrum tenes, populosq; gubernas
Cui maris & terræ rector vitæq; necisq;
Ius dedit imperiumq;, hoc semper ubiq; memento
Sis

Sis quod imago DEI cælum terramq; regentis.
Ergo imitare Deum; & mundum velut ille gubernat,
Sic tu urbes populosq; tuos. Velut ille boni omnis
Exemplum specimenq; imitandum se exhibet orbis,
Sic tu justitiæ specimen, virtutis, & æqui
Te propone tuis; procul & velut ille remotus
Turpi ab avaritiâ, vanâ ambitione, nec ullâ
Tangitur invidiâ, nullâq; libidine & irâ,
Talem etjam esse dece te princeps: & velut ille
Est mitis placidusq; pater, veniæq; paratus,
Nec quoties peccât homines sua fulmina vibrat,
Quin etjam quos impietas, superumq; odium atrox
Concitat, his oritur Sol, his arva imbre rigantur
Ingratis quamvis: Sic tu bonus atq; benignus
Et pater esse memento tuis. Tum deniq; felix
Imperium tuum erit, felix tu eris, atq; tui omnes
Principio cum operum, medioq; & fine tuorum,
Ante oculos statuis tibi cæli hoc numen & orbis,
Iustitiæq; omnisq; boni causam atq; parentem,
Et meditare hujus quod viva figura & imago
Sis homines inter, quamvis in imagine parvâ.
Nempe ita nulla tuam turbabunt crimina mentem
Nullum odium, nulla ambitio, non ulla libido,
Nulla ira aut livor, nec habendi sacra Cupido
Iustitiæ te unquam recto de tramite ducent,
Hæc quia sunt non digna DEO, non digna sedenti
Sanctâ in sede DEI magna ad subsellia rerum.
Principis ergo boni cum sint tria munia, solum
Rite

Ritè Deum venerari, & justas condere leges,
Et Regere imperio populos: Hic induperator,
Hic rex, hic princeps, qui ritè DEVM est imitatus,
Rite DEVM coluit; NEC cultus pulcrior alter,
Non major meliorve Dei, quàm in principe magno
Optimus est, sanctusq; animus, specimenq; Tonantis.

Proxima subsequitur dignissima principe virtus
Legibus imperium firmare, & jure tueri,
Judicio imprimis, quo jus tribuatur & æquum
Vnicuiq; suum: Cui præsit Justitia ipsa
Judicibus stipata suis; quos Justitiæ SOL
Illustret radijs, & justis juris & æqui
Reddiderit Mystas, atq; organa sacra Themistæ,
Quorum oculos nunquam rutilo perstringat ab auro
Fulgor, & intortis doceat speciem addere recti,
Et falsis veri: Queis toto tempore vitæ
Fixum animo æternum siet, æternumq; futurum
Recti conscia mens hominī tutissima virtus,
Nec totā transversam unguē hinc discedere vitā.
O Sanctum nimis imperium! O Respublica felix
Quæ sceleri pænas, Virtuti præmia sanctis
Legibus, & sancto decernit judice. Nempe
Hæc est vita boni Imperij, hæc anima atq; medulla
Quâ viget & vivit; Sine quâ sine honore jacebit
Exanimata omnis Respublica, seq; suosq;
Dum præcep̄s agit in varias convulsa ruinas.
Deniq; ei imperium divūm pater atq; hominum rex

B Conces.

Concessit, sceptrumq; suos tueatur ut illis.
At quale imperium, qualisve data illa potestas?
Nēpe quod imperium in sese ipsum exerceat omnes
Ante alios, atq; imprimis sibi qui imperet ipse,
Atq; unā virtute alios regat, atq; seipsum,
Qui adfectus domitos habeat, qui vincere possit
Sese ipsum ante hostes, & qui præbere sacris
Legibus imprimis recteq; monentibus aures.
Non rectè imperat hic, qui nunquam paruit olim,
Nec regere ille potest, qui non parère regiq;
Quippe sui imperium qui exercet cunq;, suosq;
Imperio adfectus subigit rationis, & acres
Hos dominos domitos habet, & ratione coërcet,
Solutus hic Induperator erit, solusq; Monarcha,
Victorumq; adeo victor cluet, atq; triumphat.
Talem te finxit ter maximus ille. Prometheus
E meliore luto, o patriæ bene fida columna
Dux VLRICE, tuæ, cujus laus didita latè,
Teutoniæ in terras non ullo marcida sæclo
Æternum usq; viget, cujus post fata superstes
Hinc per Teutonien ultra Alpes fama virefcit,
Arida dum pluvio tellus lætabitur Austro,
Gaudebitq; seges cælo matura sereno.
O felix nimium duce te bona si sua nôrit,
Quæ sibi cura DEI te principe provida tanto
Largiter indulfit, nostra hæc, tua patria tellus!
Atq; utinam te jam vivo hæc cognoscere posset,
Et non, more malo, tum demum agnoscat, ubi illa

Ex

Ex oculis sublata videt, serò inq; gemiscit.

Relligio in primis toto sanctissima mundo,
Israël puris liquidisq; è fontibus hausta,
Pestiferis olim jam defæcata venenis
Antichriste tuis, cæli radiantibus astris
Clarior hic longè & latè sua lumina spargit.
Illustratq; suis radijs hic templa Scholasq; ,
Hæreseon tenebris procul hinc, procul inde fugatis.
Hanc tu, maxime dux, adeo non Marte tueris,
Ordine, iudicioq; , & latis legibus almis
Eximijsq; viris almæ pietatis amore,
Ingenio, integritate, fide, & virtute verendis;
Quàm vitâ, factisq; tuis, & moribus aureis,
Exemploq; tuo, quo per vestigia sancti
Carpis iter verbi, & ducis benè ritè sequentes.
Nam tibi cū populi & patriæ imperio unica semper
Primaq; cura fuit verbi tutela sacrati,
Et gregis exigui, quem primâ ab origine mundi
Hostes innumeri tot circum insultibus urgent.
Atq; hæc sollicita imprimis te cura fatigat
Hunc stabilire viris vitâ & sermone probatis,
Ritè DEI sacris possint qui assistere, munus
Pastoris patrisq; pij exercere, luporum
Arcere insidias, divini semina verbi
Spargere ubiq; , docere rudes, firmare labantes ,
Castigare malos, verbi virtute potentis
Hæreseon tenebras procul hinc pulsare furentes ,
Vnius & Christi meritum omni exponere mundo.

B 2

Quid

Quid memorem his terris jus iudiciumq; renatum
Auspicio ductuq; tuo, illustrissime princeps,
Consilio superum? Nam quæ timefacta timore
Improbitate hominum toto fuit exsul ab orbe
Ultima caelestum terras Astræa relinquens;
Nunc iterum demissa polo, terrasq; requirens
Posthabitis reliquis terram magis omnibus unam
Hanc colere, atq; adeo hic sedem fixisse videtur.
Et meritò. Nam quem unquã aliũ Germanicus orbis
Hucusq; inde à Magne, tuis, ò Carole, sæclis
E tot principibus tanto jam tempore vidit
Vllã ætate parem, ullãve ætate priorem?
Qui candore pari, atq; pari virtute. fide, atq;
Dexteritate, ò sancta Themis, tibi sacra ministret;
Cui Zelo atq; ardore pari, defendere justos,
Parcere subjectis, miseris succurrere, lapsos
Erigere, afflictos regere, oppressosq; tuèri;
Condemnare malos, & debellare feroces,
Et contemtores legum punire rebelles,
Atq; hoc personæ respectu nullius una
Semper cura fuit. Virtuti atq; ejus amicis
Scilicet uni æquus, contra formido nocenti
Hoc agis, ò nostri exemplum memorabile sæcli.
Hinc tu, justitiæ & juris divine sacerdos,
Judicijs præes ipse, atq; altâ in sede repostus
Ante alios iudex incorruptissimus ipse
Cognoscis causas, & justis legibus æquas,
Atq; adeo hoc etjam in viridi hæc, sanctâq; senectâ
Quis

Quis talem ac tantum te dignis laudibus æquet?
 Et quis te nostro talem haud miretur in ævo? (virtus
 Certè ego te, & quis non mecum bonus? Hinc tua
 Quâ patriæ, dux magne, tuæ aurea sæcula præstas
 Pacem & justitiam latè ad Solem usq; cadentem
 Teutonix in terris Solis se pandit ab ortu.
 Magnus erat CÆSAR, qui quondam totius orbis
 Indomito dominos domuit sub Marte Quirites:
 Major Alexander Magnus fuit ille Philippo
 Natus Rex Macedo, toto qui jam orbe subacto,
 Flevit. non plures mundos superesse domandos:
 Maximus Alcides, qui mundum Solis ab ortu
 Solis ad Occasum circum undiq; & undiq; lustrans
 Monstrorum domitor, fatalis robore dextræ
 In victo portenta immania profligavit. (orbis
 Magnum horum imperium, sed non sine clade sine,
 Pernicie ingenti, atq; extremâ strage suorum
 Immanes diriq; truces egere tyrannos;
 Luxuriâ, scelere, ambitione, libidine, & irâ,
 Victores armis vitijs victi occubuêrunt:
 Dum rabies atrox vivum Alcidem egit in ignes,
 Et reliquos folio exturbavit sæva tyrannis,
 Hunc cæde, illum atra stygos actum ad stagna veneno.
 Imperium tibi majus adest paucis licet illud
 Limitibus cinctum, quod habes sine Marte, sine ulla
 Jacturâ alterius, dum à te imperium incipis ipse,
 Et potis es rex esse tui, teq; ipse gubernas,
 Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit

Occurrit, mentemq; domat respectus hōnesti.
Sponte suā tellus paret tibi patria, quā tu
Non bello, sed pace capis, sed pace gubernas;
Atq; hāc arte tuos æterno nos tibi amore
Devincis, patriæ tutorq;, decusq;, paterq;,
Nil oriturum aliās, nihil ortum hic tale fatentes
Litus ad hoc Balthes, tibi ob hoc à pectoris imo
Fortiter addictos, corpus, vitamq;, animumq;
Fortunasq; omnes pro te exposuisse paratos.

Tot benefacta tua, & merita immortalia, princeps,
Majori jam alio accumulās merito & benefactō :
Dum nostri te cura & sollicitudo fatigat,
Dum nostri patrio inflammatus amore tuorum
Illustrē hanc Academi umbrā, & tua docta Lycēa hęc
Consilio superum, dux maxime, visere gestis.
Cūq; adeo tot passim in nos merita ā pla tua existēt,
Ut citius benefacta tua hęc laudando fatiger,
Quā benè tu faciendo æterno carmine digna :
Præcipuum tamen hoc, quod latè alia eminet inter
Omnia, quod non ulla dies memori eximet ævo,
Quod tua, Varniades, sanctissima numina, Musæ,
Et quod Apollo tuus, Roseis qui præfider arvis,
Et quod magnorum docta illa corona virorum,
Et juvenum studiosa cohors spes magna futuri
Temporis, æternis ad sidera laudibus usq;
Tollet, & haud ullo unquam obliviscetur in ævo,
Dum se hic pinniferæ tollent ad sidera turres,
Dumq; Roseta tua hęc tumido circum alluet amne
Varnus,

Varnus, & hæc tua docta Lycæa, & Palladis arces
Verbum Christe tuū, & Sophiæ sacra dia sonabunt.
Scilicet adventus patriæ pater optime nostræ
Tanta tui spes est, atq; expectatio; nunquam
Nos falsura tuos, cuius bona didita latè
Fallor, an ad feros se extendent usq; nepotes.
Relligio his terris te principe Sole refulget
Purior, atq; alias quoq; terras diva serenat;
Justitia his terris te principe sole coruscat
Clarior, in iusti tenebras formidine pulsans;
Aurea pax patriæ nata est te principe terræ,
Grata quies, nec jam tristis te principe belli
Audebit rabies patriam attentare, timendi
Non hostes; voluit sic provida cura Tonantis.
Deniq; sollicitâ nos curâ animoq; paterno
Dextra benigna tuos sustentat sumtibus amplis.
Restat ut illud agas studioq; animoq; paterno
Ut quæ nunc præsens, populosq; in pace gubernans
Auspicio superâ feliciter absolvisi,
Quantum in te fuerit vel post tua fata reserves.
Hoc iter ad cælum est, hæc scanditur arduus æther.
Quæ monumenta tuæ virtutis nullius ævi
Posteriorum animis abolêrit sera vetustas.
Vox olim immanis fuit hæc scelerata tytanni;
Me moriente omnis terra absumatur ab igni:
At longè altera vox immanior illa Neronis;
Me quoq; vel vivo. Procul hinc, procul inde remota
O desiderium, & nostris spes maxima rebus,

Mens

Mens tua; quâ nihilò curas minus illa futura,
Post obitum, quam jam nunc te præsentia vivo.
Nam commune bonum es, toti & te credere mundo
Non dubitas genitum, quod præfens atq; futura
Sentiet, & meritis attollet laudibus ætas.

O quas pro tantis, dux Illustrissime, grates
Nostrâ ætate ducum gemma atq; medulla bonorum
Docta Lycæa tua hæc memori tibi mente reponent?
Nempe tuis facta est meritis injuria nobis
O dux magne, Quibus cum omnis sit gratia nostra
Impar, ut innumeris benefactis obruta, restat
Ingrati ut vivamus, & ingrati ut moriamur.
Qui cū, magne, tuis meritis nil dignum habeamus,
Id quod adest memori tibi mēte reponimus omnes,
Hos animos nostros, & nos, quanti sumus, ipsos,
Devotos studio tibi, devinctosq; perenni.
Consule quæso boni hos, qui præstent debita cū non
Æternæ æquabit cumulativè hæc munere vitæ
Maximus ille ducum, regum rex maximus ille :
Vnde tibi in cælis merces immensa reposita est.

Vive diu, ô patriæ fortunatissime princeps,
Vive diu, populosq; tuos in pace gubernas,
Deq; tuis nobis porro benè perge mereri.
Sis felix, te dextra DEI tueatur & ornet,
Dextera, quæ post hæc mortalis lubrica vitæ,
Te quondam æternæ decorabit frondis honore.

D I X I.

Mens tua; quâ nihilò curas minus illa futura,
Post obitum, quam jam nunc te præsentia vivo.
Nam commune bonum es, toti & te credere mundo
Non dubitas genitum, quod præsens atq; futura
Sentiet, & meritis attollet laudibus ætas.

O quas pro tantis, dux Illustrissime, grates
Nostrâ ætate ducum gemma atq; medulla bonorum
Docta Lycæa tua hæc memori tibi mente reponent?
Nempe tuis facta est meritis injuria nobis
O dux magne, Quibus cum omnis sit gratia nostra
Impar, ut innumeris benefactis obruta, restat
Ingrati ut vivamus, & ingrati ut moriamur.
Qui cū, magne, tuis meritis nil dignum habeamus,
Id quod adest memori tibi mēte reponimus omnes,
Hos animos nostros, & nos, quanti sumus, ipsos,
Devotos studio tibi, devinctosq; perenni.
Consule quæso boni hos, qui præstent debita cū non
Æternæ æquabit cumulativè hæc munere vitæ
Maximus ille ducum, regum rex maximus ille:
Vnde tibi in cælis merces immensa reposita est.

Vive diu, ô patriæ fortunatissime princeps,
Vive diu, populosq; tuos in pace gubernas,
Deq; tuis nobis porro benè perge mereri.
Sis felix, te dextra DEI tueatur & ornet,
Dextera, quæ post hæc mortalis lubrica vitæ,
Te quondam æternæ decorabit frondis honore.

D I X I

